

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. ALİYE COŞAR'A AİT 7/ 35425 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Sera alanı ve üretim miktarı istatistiklerine ilişkin veriler, Türkiye İstatistik Kurumunun resmi internet sayfası üzerinden düzenli olarak kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Yayla seracılığı; Antalya, Burdur, Denizli, Isparta illerinin yüksek kesimlerinde yoğun olarak yapılmaktadır. Yayla seracılığında başta domates olmak üzere biber, kabak (sakız), hıyar ve patlıcan yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı arttırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak, çiftçilere bitkisel üretim desteklemeleri verilmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

2026 yılında tarımsal desteklemeler için 168 milyar TL kaynak ayrılmıştır.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Yeni destekleme modeli kapsamında hazırlanan Karar ile üretim maliyetine göre ürünler kategorilere ayrılmış ve her kategori için destek katsayısı belirlenmiştir. 2025 üretim yılı için destek katsayı değeri dekara 244 TL'dir.

Cumhurbaşkanı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlanması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Yeni destekleme modeliyle;

- Bitkisel üretim destekleri ilk defa 3 yıllık olarak ve üretim döneminden önce açıklanmıştır.
- Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, destekler daha yönlendirici, etkin ve öngörülebilir hâle getirilmiştir.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilmektedir.
- Su kısıtlı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek almaktadır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenmektedir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin sebep olduğu birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.
- Seracılık yapan çiftçilere; 2026 üretim yılında temel desteğin yanında kapalı ortamda bitkisel üretim ünitelerinde üretim yapan kadın veya genç çiftçilere temel desteğin 3 katı kadar ilave temel destek ödemesi yapılacaktır.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilmektedir.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilmektedir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilmektedir.

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri verilmeye devam edilecektir.

10394 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Karar ile 2026 yılı bitkisel üretim desteklerinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- 2026 üretim yılı için destek katsayı değeri bir önceki yıla göre %27 artırılarak dekara 310 TL olarak belirlenmiştir.
- Kapalı ortam bitkisel üretime yönelik genç ve kadın çiftçilere ilave destek verilecektir.
- Mısır (dane) ürünün destekleme kategorisi 1. kategoriden 2. kategoriye yükseltilmiştir.
- Hayvancılıkta dane yem ihtiyacını karşılamak amacıyla yulaf, çavdar ve tritikale ürünlerinde yeşil otun yanı sıra dane üretimi de destek kapsamına alınmıştır.
- Hububat üretiminde sertifikalı tohum kullanımının artırılması amacıyla bir önceki yıla göre destek katsayısı artırılarak 0,56 belirlenmiştir.
- Soya üretimini teşvik amacıyla mevcut sertifikalı tohum desteğine ek, yurt içinde ıslah edilip tescil edilen ve yine yurt içinde üretilerek sertifikalandırılan tohumların kullanımı halinde ilave destek sağlanacaktır.
- Organik tarım desteğinde, 1. derece tarımsal amaçlı üretici örgütlerine üye çiftçilere, destek katsayısının yüzde 25’i oranında ilave destek verilecektir.
- Katı organik-organomineral desteğinde 0,21 olan katsayı, 0,32’ye çıkarılmıştır.
- Biyolojik/biyoteknik mücadele desteği birim fiyatları yüzde 21 artırılmıştır.
- Yıl boyunca (12 ay) hizmet sunan serbest tarım danışmanları ile ziraat odaları ve üretici örgütlerinde istihdam edilen danışmanlara verilen tarımsal yayım ve danışmanlık

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

desteği, bir önceki yıla göre yüzde 17,5 artırılarak 2025 için 345.450 TL olarak ödenecektir.

Bakanlığımız tarafından 2006 yılından bu yana uygulanmakta olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 81 ilimizi kapsamakta olup tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar, tarımsal üretime yönelik yatırımlar, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımına yönelik yatırımlar, su ürünleri yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar, hayvansal ve bitkisel orijinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar ile altyapı yatırım konularında; yeni tesis yapımına, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanmasına, mevcut tesislerin kapasite artırımına ve modernizasyon/otomasyonuna bütçe imkânları ve hibe tutarı limitleri doğrultusunda 2026 yılı itibarıyla yeni dönem uygulamalarında hibeye esas proje tutarının %50-%70'i oranında hibe desteği verilecektir.

IPARD Programı kapsamında 2007 yılı itibarıyla başlayan program üzerinden 42 ilde birçok tedbir altında tarım ve hayvancılık alanlarında hibe destekleri sağlanmaktadır. IPARD I ve IPARD II dönemi olarak başarıyla yürütülen süreç, IPARD III dönemiyle birlikte ülke geneline yayılmıştır. IPARD III döneminde çıkılan ve çıkılacak çağrılarda %50-75 arasında değişen oranlarda yatırım tedbirlerine hibe desteği sağlanmaktadır.

IPARD programı kapsamında bugüne kadar 26.957 projeye reel fiyatlarla 98,8 milyar TL hibe desteği verilmiş ve bu destekler sayesinde ülkemize reel fiyatlarla 209,2 milyar TL yatırım kazandırılmış, 106.109 insanımıza istihdam imkânı sağlanmıştır.

Antalya ili de 2024 yılında uygulamaya konulan IPARD-3 Program döneminden itibaren hibe desteklerinden faydalanmaya başlamıştır. IPARD-3 Programı kapsamında 87 proje başvurusu yapılmış olup bunlardan incelemesi tamamlanarak sözleşme imzalanan ve yatırımını tamamlayan 6 Projeye 35,4 milyon TL hibe desteği verilmiştir.

IPARD Programının başlangıcından beri, çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve iş geliştirme başlığı altında örtü altı yetiştiriciliğine yönelik yatırımlara hibe desteği verilmektedir.

Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve iş geliştirme” tedbiri kapsamında;

- Bitkisel Üretimin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin Paketlenmesi,
- Arıcılık ve Arı Ürünlerinin Üretimi, işlenmesi ve Paketlenmesi,
- Zanaatkarlık ve Yerel Ürün İşletmeleri,
- Kırsal Turizm ve Rekreasyon faaliyetleri,
- Su Ürünleri Yetiştiriciliği,
- Makine Parklarının Kurulması ve
- Yenilenebilir Enerji Yatırımlarına

alt uygulama tedbirlerinde desteklemeler verilmektedir.

Bu tedbirler içinde bulunan “Bitkisel Üretimin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin Paketlenmesi” tedbiri kapsamında, kapalı alanda süs bitkileri ve çiçek soğanı üretimi, kapalı alanda tıbbi aromatik bitkiler üretimi ve kapalı alanda fide ve fidan üretimine yönelik proje tekliflerinin değerlendirilmesinde dağlık (yalnızca 1.000 metre ve üzeri rakıma sahip veya 500-1.000 metre rakım arasında olup en az %17 eğime sahip alanlar) alanlar için 15 ek puan daha verilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu çerçevede, kırsal alanlarda en fazla 2 hektar büyüklüğündeki seraların inşası ve makine ekipman alımlarına ilişkin 500.000 Avroya kadar olan uygun harcamalarına %65'e varan oranlarda hibe desteği sağlanmaktadır.

2024 yılından itibaren bütün illerimizde uygulanmasına başlanan IPARD-3 Programı kapsamında da sera yatırımlarına yönelik projelere hibe desteği verilmeye devam edilmektedir.

IPARD Programı kapsamında bugüne kadar ülke genelinde seracılık konusunda sunulan 57 Projeye 229,1 milyon TL hibe desteği verilmiş ve bu suretle 378,4 milyon TL yatırım gerçekleştirilmiştir.

Üreticilerin tarımsal üretime yönelik kredi/finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Bu doğrultuda,

- Basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon TL üst limite kadar %100'e varan faiz/kâr payı desteği,
- Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırmalarında basınçlı sulama sistemi kullanımında ilave %10,
- Kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırmalarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %20, yatırımlarda yağmur suyu hasatı değerlendirildiğinde ilave %10 ve
- Planlı üretime uygun üretim yapan faydalanıcılara ilave %20 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Üreticilerimiz temel bitkisel ve temel hayvansal üretim konularında 300.000 TL'ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir. Kapalı ortamda bitkisel üretim yapan üreticilerimiz 100 milyon TL üst limitli %50-%100 faiz destekli tarımsal kredi kullanabilmektedir.